

10th International Conference on Food industry sciences, organic farming and food security

مهمترین آفات، بیماری‌های گیاهی و علف‌های هرز قرنطینه‌ای تهدید کننده غلات کشور

کوروش عزیزی^۱

۱: استادیار گروه گیاه‌پزشکی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه لرستان، خرم‌آباد

چکیده

همه ساله بخش عظیمی از تولیدات گیاهی توسط آفات، بیماری‌های گیاهی و علف‌های هرز در زمان‌های مختلف کاشت - داشت - برداشت و پس از برداشت از بین رفته و نابود می‌گردند، سالیانه حدود ۳۶/۵ درصد از تولیدات کشاورزی بر اثر این عوامل از بین می‌روند. غلات مانند گندم، برنج، ذرت، جو، چاودار، نیشکر و ارزن نقش مهمی در تامین غذای مردم جهان دارند. در کشورهای آسیایی و آفریقایی بخش عمده غذای مردم را غلات تشکیل میدهد. قرنطینه بر اساس تعریف گیاه‌پزشکی عبارت است از جلوگیری از ورود عوامل خسارت‌زا زنده به یک سرزمین که در آن جا حضور ندارد. در ایران برای اولین بار در سال ۱۳۱۴، قانون قرنطینه تصویب و هنوز سعی بر اجرای آن است. داشتن یک پایگاه داده‌ی به روز از فهرست آفات (حشرات و کنه‌ها)، بیمارگرهای گیاهی (قارچ‌ها، باکتری‌ها، فیتوپلاسم‌ها، نماتدها، ویروس‌ها و ویروئیدها) و علف‌های هرز و میزان بیماری‌زایی هر یک از عوامل بسیار مهم است. در این پژوهش با بررسی منابع موجود داخلی و خارجی به بررسی مهم‌ترین آفات، بیماری‌ها و علف‌های هرز غلات که در کشور ایران وجود نداشته‌اند پرداخته شده است. تعداد ۱۳ نماتد، ۴ باکتری، ۳ ویروس، ۸ قارچ، ۱۶ حشره و ۷ علف هرز مهم دنیا برای محصولات غلات کشور قرنطینه هستند و در بازرسی عمومی کلیه فرآورده‌های گیاهی اعم از بذر، غده، خود گیاه یا خاک همراه با گیاه، به منظور شناسایی آفات، بیمارگرها و علف‌های هرز آن مورد ارزیابی قرار گرفته و پس از مشخص شدن آفات، بیمارگرها و علف‌های هرز موجود در آن، در صورتی که مورد یا موارد یافت شده، جزء قهرست قرنطینه نباشد اجازه ورود یا خروج به آن محموله صادر گردد. واژگان کلیدی: ایران، برنج، جو، خسارت، گندم.